

Luomusiementuotanto

Luomusiementuotannon aloittaminen on maatilayrittäjälle merkittävä strateginen päätös, joka tarvitsee huolellista harkintaa ja suunnittelua. Siementuotannon onnistuminen edellyttää sitoutumista ja aikaa huolehtia siemenkasvustoista. Luomutilalla on sovittava yhteen sekä luomutuotantoehdot että siementuotantovaatimukset.

Alkavalla luomutilalla on mahdollisuus tuottaa yksivuotisista kasveista luomusiementä siirtymävaiheen ensimmäisenä vuonna. Nurmikasvien- ja nurmipalkokasvien sato on luomua siirtymävaiheen toisena vuonna. Viljelysopimus siemenpakkauksen kanssa määrittää tarkasti ehdot, joka sitouttaa molempia osapuolia ja parhaimmillaan varmistaa toiminnan jatkuvuutta ja kannattavuutta.

Miksi luomusiementuotantoon?

Luomusiemenen kysyntä on jatkuvassa kasvussa ja varsinkin syysviljojen ja nurmiheinien siemenistä on alituotantoa tällä hetkellä. Onnistuessaan luomunurmisiementuotanto vähentää kasvitilan työmäärää. Nurmisiementuotannossa on sopivalla eloperäisellä lannoituksella mahdollisuus päästä samoihin satotuloksiin tavanomaisen viljelyn kanssa.

ProAgrian Lohkotietopankin mukaan viljakasvien siementuotannossa on mahdollista saada parempi taloudellinen tulos kuin rehu- ja leipäviljan tuotannossa. Kannattavuuden kannalta tärkeimpiä tekijöitä ovat satotaso ja tarvittavien investointien ja toimenpiteiden kustannukset.

Peltojen kunto

Pellon vesitalouden ja maan rakenteen tulee olla kunnossa. Lohkojen tulisi olla mahdollisimman tasalaatuisia ominaisuuksiltaan. Lisäksi on otettava huomioon viljelyvyöhyke ja pienilmasto. Maalajeista parhaiten luomusiementuotantoon soveltuvat multavat hieta- ja hietamoreenit, viljely onnistuu myös hiesuilla ja multamailla.

Pellon pH saisi mieluiten olla yli 6. Viljavuustutkimuksen perusteella tehtävässä lannoituksessa on pää- ja sivuravinteiden lisäksi otettava huomioon myös pellon hiventilanne, erityisesti boori on tärkeä ravinne siemenen muodostumiselle.

Tilan tulee olla pääsääntöisesti vapaa hukkakaurasta. Kestorikkatilanteen ja tauti- sekä tuholaispaineen hallintaan on kiinnitettävä entistä tarkemmin huomiota.

Koneistus

Luomusiementuotantoa aloittavalla tilalla on hyvä olla oma leikkuupuimuri ja kuivuri. Kunnollisella esipuhdistajalla ja lajittelijalla varmistetaan siemen sadon laatu. Sadonkäsittelyketjun helppoon puhdistettavuuteen kannattaa kiinnittää huomiota jo suunnitteluvaiheessa. Varastointiin tarvitaan sekä pieniä että suuria katettuja siiloja. Tarvitaanko investointeja muokkaukseen, kylvötekniikkaan, rikkakasvien hallintaan?

Viljelytekniikka

Syyskylväminen on osoittautunut parhaaksi perusmuokausmenetelmäksi kasvitauteja ja rikkakasveja vastaan. Kylvötekniikassa on tärkeä saada maalaajikohtaisesti siemen sopivalle syvyydelle. Maahiukaset viljan siemenen ympärillä saivat olla n. 20 % läpimittaisia siemenen kokoon verrattuna. Tällöin varmistetaan siemenen itämiselle tarvittavan veden ja ravinteiden saanti. Kesän aikana varaudutaan kitkemään vieraslajeja ja hankalia rikkakasveja, kuten esimerkiksi hierakkaa ja saunakukkaa pellolta.

Leikkuupuinnissa seurataan kohlimilla kulkevan ja säiliöön tulevan tavaran laatua ja tehdään hienosäätö havaintojen perusteella. Leikkuuterän on oltava hyvässä kunnossa varsinkin nurmi- ja nurmipalkokasvien puinnissa. Puintikosteus saisi olla mielellään alle 25 %. Kuivauksessa kuivauslämpötila lasketaan 90 vähennettynä puintikosteus. Liian kuuma ilma ja hidas kierto vaikuttavat haitallisesti itävyyteen. Sadonkorjuussa ja sadon käsittelyssä vältetään siemenen vaurioitumista.

Viljelykierto

Luomusiementuotantokiertoa suunniteltaessa on otettava huomioon luomutuotantoehtojen vaatimus palkokasvien 30 %:n osuudesta kierrossa. Säännöstä voidaan poiketa nurmiheinien siementuotannossa. Siementuotantoehdoissa on määritelty kasvilajikohtaiset esikasvirajoitukset, kuten esimerkiksi nurmikasveilla 2 vuotta ja apilalla 3 vuotta. Perustamisvuotta ei lasketa esikasviksi.

Rukiilla, rypsillä, rapsilla, nurmikasvustoilla ja apilakasvustoilla vaaditaan suojaetäisyydet ristiin pölyttymisen estämiseksi.

Viljelytarkastus

Viljelyksen tarkastus tehdään ennen leikkuupuintia. Tarkastetaan lajikepuhtaus ja hankalat rikkakasvit, kuten esimerkiksi hukkakauratilanne pellolla. Hyväksytysti tehty viljelytarkastus antaa luvan puida kasvusto siementavaraksi.

Varastointi ja kuljetus

Varastointiin on varauduttava ja huolehdittava katettujen varastosiilojen puhtaudesta. Varastokirjanpidossa on otettava huomioon siemensepimuksen ja luomutuotantoehtojen vaatimukset. Varastokirjanpito tarkastetaan luomuvalvonnassa. Kuljetusvälineen puhtaus tarkastetaan ja varmistetaan kuljetusyrittäjän viljapassista tiedot edellisistä kuljetuksista ja puhdistustoimenpiteistä.

Tuottavaa luomua -hanke

www.proagria.fi/luomu